

Tieduskunta/Osasto — Fag/Institution		Laitos — Institution	
Matemaattis-luonnontieteellinen osasto		Kasvitieteen laitos	
Tekijä — Författare			
Korpela Leila Kaarina			
Työn nimi — Arbets titel			
Etelä- ja keskiboreaalisten, ohutturpeisten korprien ja soistuvien metsien kasvillisuus valtakunnan metsien 8. inventoinnin pysyvillä koaloilla vuosina 1985-86.			
Systemaattis- ekologinen kasvitiede			
Työn tyyppi — Arbets art		Alka — Datum	
Pro gradu			
		Sivumäärä — Sidoenist	
		74 s., 3 liitettä	
Tiivistelmä — Referat			
<p>Tässä työssä tarkastellaan etelä- ja keskiboreaalisten, luonnontilaisten, ohutturpeisten korprien, korpisten suotyyppien ja soistuneiden kangasmetsien kasvillisuutta ja sen luokittelua.</p> <p>Tutkimusaineisto on systemaattinen satunnaisotos 8. valtakunnan metsien inventoinnin pysyvien koalojen aineistosta, joka kerättiin vuosina 1985-86. Alue käsittää Etelä-Suomen, Pohjanmaan ja Kainuun inventointialueet (66° N eteläpuoliset alueet).</p> <p>Kasvillisuuden analysointiin ja luokitteluun käytettiin DCA-ordinaatiota ja TWINSPAN-luokittelumenetelmää. Spearmanin järjestyskorrelaatiota ja yksisuuntaista varianssianalyysiä käytettiin ympäristömuuttujien ja saatujen DCA-gradienttien ja TWINSPAN-ryhmien testaukseen.</p> <p>TWINSPAN-luokittelussa saatiin 9 ekologisesti tulkittavaa kasvillisuusryhmää, jotka muodostuivat maastossa määritetyistä seitsemästä suotyyppistä (KgR, KR, KgK, MK, MkK, RhK, LhK) ja paralleelityypit mukaan lukien, viidestä metsätypistä (VT, MT, EVT, VMT, DeMT). Saadut kasvillisuusryhmät vastasivat paremmin kasvupaikkatyyppiä kuin maastossa määritettyjä cajanderilaisia suo- ja metsätyyppiä. Näytealojen ryhmittelyn tulos oli loogisessa yhteydessä kasvupaikkojen ravinteisuussarjaan nähden ja oli rinnastettavissa aiemmin tehtyihin vastaavia kasvupaikkoja koskeneisiin tyyppikuvauksiin ja luokitteluihin.</p> <p>DCA-ordinaatiossa aineiston merkittävimmäksi vaihtelusuunnaksi osoittautui ravinteisuus, joka ulottui soiden trofiatasolla ombro-oligotrofiasta mesotrofiaan. Ravinteisuusgradientti oli samalla myös rämeisyys—korpisuus- ja karu kangasmetsäisyys—tuore kangasmetsäisyys- ja keskusta—ja reunavaikutusgradientti. Muut vaihtelusuunnat olivat heikompia ja niiden yhteisvaikutus oli huomattavaa. Erotettavissa oleva sekundäärigradieni oli lievä kosteus—kuivuus-, valo—varjoisuus- ja sukkessiogradientti. Kasvillisuuden vaihtuminen ravinteisuusgradientin suunnassa oli jatkuvaluonteista.</p> <p>Ympäristömuuttujista selvimmät erot eri TWINSPAN-kasvillisuusryhmien välillä olivat puuston keskim. pohjapinta-aloissa, valtapituudessa ja turpeen paksuudessa. Vallitsevaa gradienttia selittivät hyvin puulajisuhteet, puuston pohjapinta-ala ja valtapituus, heikoimmin alueellisuus. Sekundäärigradieni selittivät turpeen paksuus ja puuston sukkessiota kuvaavat tunnuksat.</p> <p>Soistuneiden kankaiden ja ohutturpeisten korprien ja korpisten rämeiden ryhmät oli erotettavissa, joskaan ei kovin selvärajaisina. Soistuneiden metsätyyppien paralleelityypit eivät myöskään erottuneet selvästi. Tutkimusaineiston objektiivisempi numeerinen vertailu vastaaviin metsä- ja suotyyppiaineistoihin toisi lisävalaistusta soistuneiden kankaiden asemaan ohutturpeisten soiden ja kangasmetsien välillä.</p>			
Avainsanat — Nyckelord			
kasvillisuus, korpi, soistunut kangasmetsä, korpisuus, reunavaikutus			
Säilytyspaikka — Förvaringsställe			
HY, Kasvitieteen laitos			
Muita tietoja — Övriga uppgifter			
Työ tehtiin Metsäntutkimuslaitoksen Ekologian osaston suontutkimusosastolla.			